

PM2,5 Kirliliğinin Ülke Ekonomisine Maliyeti

Deniz Gümüşel

PM2,5 Kirliliğinin Sağlık Maliyeti

2024 yılı için
Türkiye'de PM2,5
kirliliğine atfedilen
ölüm sayısı

62 bin 644
yaşam kaybı

PM2,5 Kirliliğinin Ekonomik Maliyeti

AMAÇ

Hava kirliliğinin tam yükünü anlamak
ve politika kararlarına bilgi sağlamak

Ekonomik Maliyeti Hesabının Yöntemi

“İstatistiksel yaşam değeri” (Value of Statistical Life – VSL)

- Bir insanın hayatının “parayla ölçülmesi” anlamına gelmez; toplumun ölüm riskini azaltmak için ne kadar harcamaya razı olduğunu gösterir.
- Bu değer, çevre ve sağlık yatırımlarının ekonomik önemini ortaya koyar.

Ekonomik Maliyeti Hesabının Yöntemi

- Örneğin, insanlar hava kirliliğini azaltacak önlemler için **kişi başı 1000 TL ödemeye razıysa** ve bu önlem 100.000 kişiden birinin ölümünü engelliyorsa, o toplumda **“istatistiksel yaşam değeri”** 100 milyon TL olur.
- Yani VSL, karar vericilere bir insan hayatını korumanın ekonomik değerini kabaca göstererek çevre, sağlık ve güvenlik yatırımlarının önemini somutlaştırır.

Ekonomik Maliyeti Hesabının Yöntemi

- İstatistiksel Yaşam Değeri (VSL) temelinde değer transferi yaklaşımı
VSL ABD ---> VSL Türkiye
- Kişi başına yıllık gayri safi milli gelir (uluslararası dolar) kullanarak gelir farklılıkları ölçeklendirilir.

Ekonomik Maliyeti Hesabının Yöntemi

Ülke	Yıl	VSL (milyon)	Para
ABD	2015	96	USD
Türkiye	2024	22	USD
Türkiye	2024	72	TL

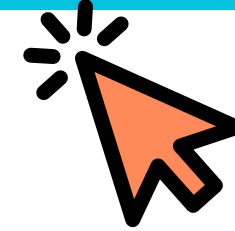
Ekonomik Maliyeti Hesabının Yöntemi

Erken ölüm (yıllık ölüm sayısı. +30 yaş)	62.644
PM2,5 ölümlerinin ekonomik maliyeti	138 milyar ABD doları
PM2,5 ölümlerinin ekonomik maliyeti (Ekim 2025 kuru ile)	6,7 trilyon TL
PM2,5 ölümlerinin ekonomik maliyeti (2024 yılı için)	GSYİH'nin %10'u

TEMİZ HAVA İÇİN 10 YIL

www.hedeftemizhava.org

 info@temizhavahakki.org

 www.temizhavahakki.org